

รายงาน SROI

โครงการการพัฒนากลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตพืชผัก เพื่อยกระดับมาตรฐานชุมชน ยั่งยืนสู่แพลตฟอร์มออนไลน์

คณะกรรมการดำเนินงาน

1. อาจารย์ชัยยุทธ	แมนสมุทร (หัวหน้าโครงการ)
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประสิทธิ์	ภูสมมา
3. อาจารย์ภูกิจ	คงเปี่ยม
4. อาจารย์พีรพัฒน์	ใจงามดี
5. อาจารย์ธนพล	แพรงกระโทก

1) ข้อมูลพื้นฐานของโครงการที่ประเมิน

จังหวัดสมุทรปราการมีศักยภาพในการพัฒนาการปลูกพืชผัก ด้วยความได้เปรียบทางภูมิศาสตร์ที่อยู่ใกล้กับแหล่งการค้าและการขนส่ง รวมถึงความชำนาญของเกษตรกรในพื้นที่ พืชผักที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาภายในจังหวัด ได้แก่ ผักชี ต้นหอม กระเทียม กวางตุ้ง และผักบุ้ง ซึ่งเป็นพืชที่มีความต้องการสูงในตลาด และสามารถปลูกได้ตลอดปี กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดย มกอช. ได้กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรสำหรับพืชผัก เพื่อควบคุมคุณภาพและความปลอดภัยในกระบวนการผลิต ตั้งแต่การปลูก การเก็บเกี่ยว ไปจนถึงการแปรรูป เพื่อสร้างผลิตภัณฑ์ที่ตรงกับความต้องการของตลาด และสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภค

วัตถุดิบที่มีคุณภาพและมาตรฐานเป็นหัวใจสำคัญในการสร้างผลิตภัณฑ์พืชผักให้มีคุณภาพดี มีคุณสมบัติตามมาตรฐานที่ตลาดต้องการ ซึ่งปัจจุบันมีการสนับสนุนให้ปลูกพืชผักเพิ่มขึ้น แต่ยังมีปัญหาด้านมาตรฐานคุณภาพวัตถุดิบ ทั้งด้านองค์ประกอบทางเคมีที่ไม่สม่ำเสมอ การปนเปื้อนเชื้อจุลินทรีย์ โลหะหนัก และสารพิษจากเคมีเกษตร ด้วยเหตุผลดังกล่าว กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดย มกอช. จึงได้กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี(GAP) สำหรับพืชสมุนไพร ซึ่งครอบคลุมข้อกำหนดการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับการผลิตพืชสมุนไพร ทุกขั้นตอนของกระบวนการผลิตในแปลงปลูกถึงการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว เพื่อให้ได้วัตถุดิบพืชสมุนไพรที่มีคุณภาพและปลอดภัย เหมาะสมสำหรับแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์พืชผักและครอบคลุมการผลิตวัตถุดิบพืชผักที่จำหน่าย ในรูปผลิตภัณฑ์สด และพืชผักที่ผ่านการลดความชื้น ทั้งพืชสมุนไพร (Herbs) และได้ส่งเสริมการนำมาตรฐานไปปฏิบัติใช้ ทั้งนี้ เมื่อเกษตรกรสามารถปฏิบัติตามมาตรฐานได้ และมีความพร้อมที่จะขอการรับรอง จะทำให้สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่พืชผัก และสร้างรายได้เพิ่มขึ้น

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี มีนโยบายสนับสนุนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคมแบบบูรณาการ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับรายได้ให้กับคนในชุมชน และการจัดการระบบนิเวศธุรกิจพืชผักในชุมชน โดยเน้นการเพิ่มมูลค่าผลผลิตพืชผัก การส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น และการพัฒนากระบวนการผลิตให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล เป้าหมายของการพัฒนาพืชผักในจังหวัดสมุทรปราการคือ การสร้างรายได้ให้กับชุมชน เพิ่มความมั่นคงทางเศรษฐกิจฐานราก และเสริมสร้างการพึ่งพาตนเองตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การพัฒนาในมิตินี้จะช่วยยกระดับจังหวัดสมุทรปราการให้เป็นศูนย์กลางสำคัญในด้านการผลิตพืชผักที่มีคุณภาพและมาตรฐานของประเทศในอนาคต

ตารางที่ 1 การดำเนินงานของโครงการพัฒนากลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตพืชผัก เพื่อยกระดับมาตรฐานชุมชน
ยั่งยืนสู่แพลตฟอร์มออนไลน์

รายการ	รายละเอียด
1. รายละเอียดของโครงการ	1.ชื่อโครงการ การพัฒนากลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตพืชผัก เพื่อยกระดับมาตรฐานชุมชนยั่งยืนสู่แพลตฟอร์มออนไลน์ 2.ชื่อชุมชน หมู่ 18 ชุมชนกู่พารา อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ
2. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ตุลาคม 2567 – สิงหาคม 2568
3. งบประมาณ	250,000 บาท
4. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1.เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ที่ใช้วัตถุดิบเกษตรในท้องถิ่น 2.เพื่อส่งเสริมช่องทางการตลาดในการจำหน่ายสำหรับผลิตภัณฑ์พืชผักและจับคู่ธุรกิจ
5. ผลผลิต	1. ผักดองจากแตงกวา แครอท หัวไชเท้าด้วยน้ำสมสายชู 2. ผักดองจากแตงกวา แครอท หัวไชเท้า ด้วยน้ำสมสายชูหมักที่จากผักดองจากแตงกวา แครอท หัวไชเท้า ข้าวหอม 3. ผักดองจากแตงกวา แครอท หัวไชเท้า ด้วยน้ำสมสายชูหมักที่ทำจากแอปเปิ้ล 4. ผักดองจากแตงกวา แครอท หัวไชเท้า ด้วยน้ำส้มสายชูหมักที่ทำจากสับปะรด
6. ผลลัพธ์	ชุมชนกู่พารา ได้รับการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากสินค้าเกษตรที่มีในชุมชน เพื่อเพิ่มความสามารถในการขาย
7. ผลกระทบ	ชุมชนกู่พารา ได้รับกามีผลิตภัณฑ์ผักดองสูตรต่างๆ ที่เป็นผลิตภัณฑ์ใหม่สำหรับการออกจำหน่ายและวางขาย
8. ผู้ใช้ประโยชน์	หมู่ 18 ชุมชนกู่พารา อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

2) เส้นทางผลกระทบ ทางสังคมของโครงการ (Social Impact Pathway)

ปัจจัยนำเข้า (Input)

การดำเนินโครงการประกอบด้วยปัจจัยนำเข้าที่สำคัญ ได้แก่

(1) บุคลากร

คณะผู้ดำเนินการโครงการ จากคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี
สำนักงานเกษตรอำเภอบางป่อ
ชุมชนกู่พารา

(2) งบประมาณในการดำเนินกิจกรรม

งบประมาณโครงการ 250,000

กิจกรรม (Activities)

การดำเนินโครงการประกอบด้วยกิจกรรมที่สำคัญ ได้แก่

(1) โครงการเสวนาการบริหารจัดการสำรวจข้อมูลและความต้องการเชิงพื้นที่ ชุมชนหมู่ 18 ตำบลบางพลีใหญ่ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

(2) โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการฝึกดองเพื่อการพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์ชุมชนให้ได้มาตรฐานสู่แพลตฟอร์มออนไลน์

(3) โครงการผลิตสื่อเพื่อส่งเสริมการใช้งานนวัตกรรมเพื่อพัฒนาฝึกดอง

(4) โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนสู่ความยั่งยืนด้วยการตลาดดิจิทัลและการประเมินผลกระทบทางสังคม

(5) โครงการพัฒนาผลิตสื่อเพื่อส่งเสริมการใช้งานนวัตกรรมการผลิตฝึกดอง

ผลผลิต (Output)

ผลผลิตที่ได้จากการดำเนินโครงการ ได้แก่

(1) ชุมชนกู่พาราได้รับผลิตภัณฑ์ฝึกดองจากแตงกวา แครอท หัวไชเท้า เป็นของชุมชน

(2) ชุมชนกู่พารา มีรายได้เพิ่มขึ้น บาทต่อปี 10,724 บาท ต่อปี (คิดเป็นรายได้เพิ่มขึ้น 12.19)

(3) ผลการประเมินผลตอบแทนทางสังคม SROI เท่ากับ 3.27

ผลลัพธ์ (Outcome)

ผลลัพธ์สำคัญจากการดำเนินโครงการ ได้แก่

(1) ผลิตภัณฑ์ฝึกดองจากแตงกวา แครอท หัวไชเท้า ของชุมชนกู่พารา ต.บางพลีใหญ่ อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ

(2) ต้นแบบฉลากและบรรจุภัณฑ์สำหรับฝึกดองจากแตงกวา แครอท หัวไชเท้า

(3) มีช่องทางการขายทาง Facebook

ผลกระทบ (Impact)

ผลกระทบจากการดำเนินกิจกรรม สามารถจำแนกได้ ตามประเด็น

1) ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ

- ชุมชนสามารถจำหน่ายสินค้าของตัวเองผ่านช่องทางการตลาดของชุมชน
- เกิดการจ้างงาน
- เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร

2) ผลกระทบด้านสังคม

- ชุมชนเกิดการรวมกลุ่ม ชุมชนเข้มแข็ง
- ชุมชนมีความสุขที่ได้มีกิจกรรมร่วมกัน
- สุขภาพจิตดีขึ้น

3) ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม

- ลดการเสียของสินค้าเกษตร

4) ผลกระทบด้านการศึกษา

- ชุมชนได้องค์ความรู้จากโครงการ

3) การรายงานผลการวิเคราะห์ผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุน Social Return On Investment: (SROI)

ชื่อโครงการ :โครงการการพัฒนากลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตพืชผัก เพื่อยกระดับมาตรฐานชุมชนยั่งยืนสู่แพลตฟอร์มออนไลน์

งบประมาณที่ได้รับจัดสรรจากมหาวิทยาลัย 250,000 บาท

มูลค่าผลประโยชน์สุทธิ	บาท
มูลค่าผลประโยชน์สุทธิ ด้านเศรษฐกิจ	540,420
มูลค่าผลประโยชน์สุทธิ ด้านสังคม	118,140
มูลค่าผลประโยชน์สุทธิ ด้านสิ่งแวดล้อม	54,250
มูลค่าผลประโยชน์สุทธิ ด้านการศึกษา	105,030
มูลค่าผลประโยชน์สุทธิ	817,840
ผลตอบแทนทางสังคม (SROI) ของโครงการ	3.27

ภาคผนวก

การพัฒนากลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตพืชผัก เพื่อยกระดับมาตรฐานชุมชนยั่งยืนสู่แพลตฟอร์มออนไลน์

